

It i en læringskultur

– Fokus på lærere og lærerstuderendes didaktiske it-kompetencer i en skole i bevægelse / i forandring

Tid: 7. januar kl. 13 -16

Sted: Learning Lab, Skolegade 1, Vejle

University College Lillebælt (UCL) og Vejle Kommune (VK) har udarbejdet en fælles programerklæring for **It i en læringskultur** (1. maj 2012). Hent programerklæringen [her](#). Erklæringen danner baggrund for et videre samarbejde, hvor der er et særligt fokus på:

- At identificere, hvordan vi bedst muligt kan anvende UCL og VKs ressourcer i forhold til at understøtte og udvide repertoiret af muligheder for anvendelse af it i skolernes læringsmiljøer
- At identificere og udvikle konkrete samarbejdsprojekter, hvor lærere og lærerstuderende samarbejder om og udvikler it didaktiske kompetencer.

Program for 7. januar

Vi indleder med let frokost

1. Præsentation af deltagerne, herunder forventninger til samarbejdet og til output
2. Oplæg: "It i en læringskultur"
3. Konkretisering af programsamarbejdet:
 - a. Succeskriterier for programsamarbejdet og partnerskabet
 - b. Rolleafklaring og afdækning af programsamarbejdets aktørers ressourcer.
 - c. Rammer for samarbejdet
4. Identificering af konkrete indholdselementer og beskrivelse heraf
5. Opsummering, herunder konkrete aftaler om det videre arbejde og opgaver

Yderligere til baggrund (Input fra UCL og VK)

Skolen er i forandring – flere skal være i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse, der skal ske et fagligt løft for alle og det skal samtidig ske i en tid, hvor der spares på udgifterne til folkeskolen. Der er derfor meget, der peger mod at vi skal være i stand til at løfte de faglige og pædagogiske opgaver på nye og mere varierede og nuancerede måder end hidtil. En ny skolereform vil formentlig – på samme måde som en ny læreruddannelse, skærpe kravene til læreres it – didaktiske kompetencer. I manifestet for Ny Nordisk Skole (www.nynordiskskole.dk) er den digitale udfordring nævnt eksplicit i manifestets punkt 4, men programmet fortolker manifestet således at lærerens it – didaktiske kompetencer er en pædagogisk nødvendighed for at løfte hele manifestets fordringer til skolen:

Ny Nordisk Skole skal:

1. Udtrykke respekt for den enkelte og for fællesskabet byggende på det bedste fra den nordiske uddannelsestradition og pædagogiske praksis med inspiration fra resten af verden.

2. Fremme udviklingen af livsduelige børn og unge med vilje og evne til at skabe værdi for de fællesskaber, de indgår i under deres opvækst og uddannelse og senere på arbejdsmarkedet og i deres civile liv.
3. Sikre, at hver enkelt tages alvorligt, udfordres og støttes, så alle får lige muligheder. Alle børn og unge skal mødes med ambitioner. De skal inddrages som medskabere af de fællesskaber, de indgår i. Deres nysgerrighed og lyst til at lære mere skal stimuleres. De skal erfare, at det nytter at anstrenge sig.
4. Nå målet om et fagligt løft af alle med anvendelse af den fremmeste viden om pædagogisk praksis, undervisning, læringsteknologier, digitale løsninger og ledelse.
5. Tage udgangspunkt i, at faglighed omfatter mestring af de enkelte faglige discipliner, evnen til at kombinere fagene, samt sociale, personlige og motoriske kompetencer.
6. Styrke anvendelsesorienteringen og de praktiske dimensioner i undervisningen og den pædagogiske praksis.
7. Skabes af stadigt dygtigere professionelle, der tager ansvar for valg af metoder og arbejder systematisk undersøgende i samarbejde med andre professionelle.
8. Udvikle rum og læringsmiljø, der bygger på og udstråler omtanke og faglig ambition, giver plads til leg og inspirerer til læring ved at overskride den organisatoriske, fysiske og faglige ramme.
9. Etablere forpligtende samarbejder med forældre, uddannelses- og vidensinstitutioner, forenings- og arbejdsliv.
10. Ved sin undervisning, pædagogiske praksis og eksemplariske adfærd i det daglige arbejde og virke i institutionerne at gøre børn og unge til medskabere af et demokratisk og bæredygtigt samfund – socialt, kulturelt, miljømæssigt og økonomisk.

VK har gennem principperne for Skolen i Bevægelse og en lang række implementeringsprocesser netop sat fokus på skolens udfordringer i forhold til at give alle børn og unge de rette betingelser for at lære optimalt. Skolen i Bevægelse kan ses i en tæt sammenhæng med Ny Nordisk Skole og programmerklæringens hensigt om at se udvikling af lærere og lærerstuderendes it – didaktiske kompetencer. Dette program tager således afsæt i, at en udvikling af læreres it – didaktiske kompetencer vil kunne understøtte en skole i forandring.

Læreruddannelsen i Jelling

August 2013 træder en ny læreruddannelse i kraft. Et vigtigt indholdselement i den nye læreruddannelse er et skærpet fokus på, at de studerende skal have kompetencer i anvendelse af it i undervisningen. I forligsteksten om den nye læreruddannelse står der:

- "Der ligger et stort pædagogisk potentiale i øget anvendelse af it i undervisningen. Formålet med nye digitale læringsformer og -ressourcer er at styrke elevernes faglighed og ruste dem bedre til fremtiden. Digitale læremidler vil kunne højne kvaliteten af undervisningen, fordi de motiverer eleverne og inddrager dem mere aktivt. Og fordi de gør det muligt at lære på den måde, i det tempo og på det niveau, der passer bedst til den enkelte elev. It har også et stort potentiale til at frigøre ressourcer til mere og bedre undervisning og give lærerne mere tid til de enkelte elever. Derfor foregår der også et stort udviklingsarbejde på området i regi af Ministeriet for Børn og Undervisning.

- Aftalepartierne finder det vigtigt at styrke lærernes kompetencer i forhold til at bruge it som pædagogisk redskab. Derfor indgår dette i temaet 'Undervisnings-kendskab' i lærernes grundfaglighed. Partierne har endvidere aftalt, at it som pædagogisk redskab også skal indarbejdes i kompetencemålene for de enkelte undervisningsfag, sådan at lærerne bliver velfunderede i fagspecifik anvendelse af it i undervisningen".

Læreruddannelsen i Jelling har i studieåret igangsat et kompetenceudviklingsforløb for undervisere, hvor der er fokus på, hvordan it kan anvendes som et redskab i undervisernes facilitering af de studerendes læring. Samarbejdet i den ovenfor beskrevne programerklæring skal ses i sammenhæng hermed.

Med baggrund i den nye læreruddannelse og Jellings profil, hvor et tæt samspil mellem teori og praksis, eksperimenterende undervisning, inklusion og ungdomspædagogik og læring er vigtige elementer, er målet for læreruddannelsen i Jelling at sætte et endnu skarpere fokus på it i en læringskultur, hvilket konkret betyder, at uddannelsen netop nu skal i gang med at:

- beskrive et it – didaktisk specialiseringsmodul (10 ects). Dette modul er for lærerstuderende, men udbydes også til uddannede lærere med behov for udvikling af it- didaktiske kompetencer
- beskrive samtlige moduler i læreruddannelsen, således at anvendelse af it i undervisningen indgår i alle undervisningsfag og i de moduler, der omhandler lærerens grundfaglighed.
- øge mulighederne for at de studerende kan udvikle it – didaktiske kompetencer i et tæt samspil med skoler og ungdomsuddannelser.
- udvikle læringsmiljøet på læreruddannelsen, således anvendelse af it er en naturlig del af de studerendes studieaktiviteter og samtidig øger de studerendes it- didaktiske kompetencer.

Læreruddannelsen vil således kunne bidrage til programsamarbejdet gennem

- Kompetenceudviklingsforløb hvor lærere på VKs skoler samarbejder med lærerstuderende om udvikling af it – didaktiske kompetencer. Programmet skal derfor også skabe mulighed for et tæt samarbejde omkring beskrivelse af det it- didaktiske specialiseringsmodul på læreruddannelsen
- Facilitering af studieaktiviteter, hvor lærerstuderende samarbejder med lærere omkring it – didaktiske forløb på skolerne i VK. Programmet skal derfor også skabe mulighed for tæt samarbejde omkring beskrivelse og etablering af konkrete samarbejdsprojekter eksempelvis i et "demonstrationsskoleregi".

Skolen i Bevægelse

Skolerne i Vejle Kommune baserer undervisning og læring på Skolen i Bevægelses 6 principper:

1. Skolens opgave er at bevæge og at bevæge sig – for at sikre optimale udviklings- og læringsbetingelser

2. Skolen sikrer at alle børn og unge møder nærværende voksne – hver dag
3. Skolen danner mennesker der mestrer liv og læring
4. Skolen bygger på elevernes mod på og lyst til læring
5. Skolen udvikler fleksible og innovative organisationsformer
6. Skolen er en del af samfundet – samfundet er en del af skolen

Vejle Kommunes strategi “Den Digitale Skole 2011 - 15” opererer med 7 temaer:

- Infrastruktur og it-udstyr
- Digitale læremidler
- Digitale læreformer
- Digital kommunikation og videndeling
- Ledelse og styring
- Kompetenceudvikling
- Digital kultur

Se strategien på siden Vejle Digitale Skoler (www.vejledigitaleskoler.net)

Uddannelse & Læring har i 2012 taget initiativ til en række tilbud om digital kompetenceudvikling for lærere, lærere og pædagoger på skolerne. Disse omfatter “formelle” tilbud (kurser, oplæg, workshops) og “uformelle” tilbud (læring gennem kommunikation og videndeling i face-2-face og virtuelle netværk, herunder blogs og andre videndelingsplatforme samt deltagelse i seminarer og konferencer i og udenfor Vejle Kommune).

Tilbuddene om digital kompetenceudvikling i 2012 omfatter:

- 31 workshops i Learning Lab (april - november)
- En række korte lokale kurser og oplæg
- Inspiration til “praksisnær digital kompetenceudvikling” på skolerne (bl.a. via bloggen [Digital Kompetenceudvikling](#).)
- Den Digitale Skole (kursus for spydspidslærere på 6 skoler)
- Kommunikation og Web
- Web 2- Beviset (i samarbejde med CFU)
- Teknologi med omtanke - Den mundtlige fortælling, mindfulness og mobil
- Uddannelse af spydspidslærere på Vejle Midtbykskole
- Undervisningsteknologi i Bevægelse - kompetenceudvikling (VIFIN, CSV og Ungdomsskolen)
- Temadag om Den Digitale Skole for skoleledere, it-vejledere og læringscentermedarbejdere
- Temaeftermiddag i samarbejde med Skoleteknologisk netværk: “Vejle Digitale Skoler”
- Teknologi med omtanke (huskunstner-forløb med elever og lærere på tre skoler i efteråret 2012)
- It-patroljer på flere og flere skoler, hvor elever bl.a. underviser lærere i brug af it.
- [Det Mobile Vejle](#) – et netværk om mobil information, vejledning og læring
- Konference og workshops om mobilen i undervisningen
- Skoleteknologisk netværk (møder og arrangementer med invitation til og deltagelse af skoler)
- Skoler og læreres deltagelse i Microsofts pædagogiske netværk
- Seminarer og konferencer udenfor Vejle Kommune - formidlet af Uddannelse & Læring
- Information og opdatering på det digitale område via Læringscenterkontorets [blog](#)

- Online information og interaktion via Fællesnet Vejle
- Online information og mulighed for interaktion via Vejle Digitale Skoler + Vejle Digitale Skoler på Facebook.

Herudover foregår der en række kompetenceudviklingsaktiviteter, som skolerne selv eller sammen har taget initiativ til i 2012. Et eksempel herpå er it-ledernetværket, der er etableret på tværs af kommunens skoler.

Erfaringen viser, at skoler, lærere og pædagoger gør brug af både formelle og uformelle tilbud om digital kompetenceudvikling. Stadig flere lærere, pædagoger og ledere i Vejle Kommune er blevet og vil blive klædt på til at gøre it til en integreret del af pædagogisk og didaktisk praksis.

Udfordringen i 2013 (og skoleåret 2013-14) bliver at sikre, at så mange ledere, lærere og pædagoger som muligt oplever, at de hver især og sammen er godt på vej mod målsætningerne i Vejle Kommunes vision for [Den Digitale Skole i 2015](#) – og at dette arbejde integreres i en skolekultur, hvor en mængde andre temaer er på dagsordenen, fx inklusion.

Vejle Kommunes skoler og forvaltning vil kunne bidrage til programsamarbejdet gennem:

- En skolekultur der som resultat af Skolen i Bevægelse sætter udvikling af innovative undervisnings- og læringsformer højt på dagsordenen.
- En skolekultur, hvor it og it-didaktisk kompetenceudvikling er (og vil blive *endnu mere*) en del af hverdagen.
- Konkrete formelle og uformelle kompetenceudviklingsformer, der kan inspirere og blive inspireret af samarbejder mellem lærere og lærerstuderende
- Et samarbejde mellem skoler om udviklingen af Den Digitale Skole, bl.a. via et it-skoleledernetværk. Med en mulig etablering af en eller flere demonstrationsskoler.

Yderligere til inspiration

UCL og VK tilbyder en række indgange til inspiration på området "It i en læringskultur", bl.a.:

- UCL 's evalueringsværktøj, som for nyligt er udformet af UCL's Læremiddel.dk http://www.laeremiddel.dk/content/dk2/laeremiddeldk/nyheder/nyheder_2012/ny_vejledning_til_evaluering_af_digitale_laeremidle
- VK's side Vejle Digitale Skoler (www.vejledigitaleskoler.net) har fokus på kommunens strategi "Den Digitale Skole 2011-15" og de aktiviteter og projekter, der sættes i værk på strategiens 7 områder
- Uddannelse & Lærings netværk Det Mobile Vejle (www.detmobilevejle.dk) har fokus på mobil information, vejledning og læring. Netværket har deltagelse af over 50 institutioner (skoler, dagtilbud, museer, forskningsinstitution, virksomheder m.m.). Netværket har eksisteret siden 2008 og blev oprettet på initiativ af VIFIN

Oktober 2012 - JT/MBK

